

Svar på skriftligt spörsmål SSS 55/2018 rd

Svar på skriftligt spörsmål om fortsättande av den frivilliga beväringstjänsten för diabetiker

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 55/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Kari Kulmala /blå:

Varför har den allmänna värnplikten isolerats från diabetiker fastän erfarenheterna av deras militärtjänstgöring har varit goda och de som frivilliga är motiverade att fullgöra den?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I 3 kap. 9–11 § i värnpliktslagen (1438/2007) föreskrivs om en värnpliktigs tjänsteduglighet och möjligheter att befrias från tjänstgöring under fredstid på grund av sjukdom eller äventyrande av tjänstgöringssäkerheten. Enligt värnpliktslagen utfärdar huvudstaben närmare föreskrifter om de medicinska grunderna för fastställande av tjänstedugligheten. Med en värnpliktigs tjänsteduglighet avses att den värnpliktige förmår fullgöra tjänstgöring enligt denna lag och att han inte äventyrar sin egen eller andras säkerhet i samband med tjänstgöringen. (9 § 1 mom.).

Enligt anvisningen om hälsoundersökningar utgör diabetes i regel ett hinder för fullgörande av beväringstjänst och diabetiker befrias vid uppåd i fredstid från tjänstgöring (tilldelas tjänsteduglighetsklass C). I ett experiment som inleddes 2001 i form av ett forskningsprojekt har tjänstedugligheten hos intresserade diabetiker dock kunnat bedömas på nytt och under vissa hälsoförutsättningar och specialarrangemang för tryggande av tjänstgöringssäkerheten har beväringstjänsten varit möjlig.

Under krigstida tjänsteförhållanden kan kontrollen och vården (inkl. tillgängligheten på insulin) av det för diabetiker livsviktiga blodsockret inte garanteras. Detta äventyrar funktionsförmågan hos diabetiker och kan utsätta dem för direkt livsfara. Dessutom, på grund av dels hälsoriskerna i begynnelseskedet av diabetes och dels de komplikationer som ofta utvecklas vid långvarigt insjuknande har fullgörandet av beväringstjänsten ovan av tjänstgöringssäkerhetsskäl även hittills begränsats till dem som har lidit av diabetes i endast 2–10 år.

Den resurs av diabetesexperter som var bunden till forskningsprojektet och även därefter för sin del tryggt tjänstgöringssäkerheten lämnar under innevarande år såväl försvarsmaktens egen medicinalvårdsorganisation som den externa specialistsupporten.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 55/2018 rd

För att garantera tjänstgöringssäkerheten har Huvudstaben till följd av att arrangemangen ovan upphör gett order om att inställa beväringstjänstpraxisen för diabetiker efter kontingent 1/2018. Samtidigt har Huvudstaben under ledning av medicinalvården hos försvarsmakten inlett ett utredningsarbete vad gäller erfarenheterna av, fortsättningsförutsättningarna för och ändamålsenligheten av beväringstjänstpraxisen för diabetiker. Under utredningsarbete anlitar man specialisterna vid tjänstgöringshälsovården vid Centret för militärmedicin, men också erfarenheterna och kunskapen hos de diabetesspecialister som svarat för diabetikerverksamheten vid försvarsmakten. I utredningen görs en helhetsanalys av ärendet och man inhämtar också synpunkter från utbildningssektorn, värnpliktssektorn och personalsektorn. Beslut om en fortsättning fattas utgående från utredningen som blir klar före den 30 september 2018.

Personligen hoppas jag att diabetikerna även i fortsättningen genom att fullfölja beväringstjänsten kan tjäna sitt fosterland.

Helsingfors den 13 mars 2018

Försvarsminister Jussi Niinistö